

Protokoll fört vid enskild föredragning

Regeringskansliet

Enheten för rättsliga och internationella frågor, Rk1a

Beslutande
Vicekantråd
Harry JanssonFöredragande
Rättschef
Michaela SlotteJusterat
Omedelbart

.....

.....

Nr 73Utlåtande om utkastet av den
uppdaterade anvisningen för
konsekvensbedömning av lagförslag**ÅLR 2022/2012**

281 Rk1a

BeslutLandskapsregeringen beslöt lämna utlåtande till justitieministeriet enligt **bilaga 1**.

Hänvisning
VN/24927/2020

Kontaktperson
Rättschef Michaela Slotte

Justitieministeriet
PB 25
FIN-00023 Statsrådet

tuomas.lihr@gov.fi
registratorskontoret.jm@gov.fi

Ärende

Utlåtande om utkastet av den uppdaterade anvisningen för konsekvensbedömning av lagförslag

Justitieministeriet har begärt utlåtande över ett förslag till uppdaterad anvisning för konsekvensbedömning av lagförslag. Anvisningen är riktad till ministerierna. I anvisningen har intagits ett nytt kapitel om Åland. Eftersom enbart kapitlet om Åland är översatt till svenska kommer landskapsregeringen enbart att yttra sig över det.

Landskapsregeringen anser att det är positivt att det tas in ett kapitel om Åland i anvisningarna eftersom det är viktigt att även konsekvenserna för Åland utreds under lagberedningsprocessen. Dock borde den internationella bakgrunden till Ålands särställning framgå i inledningen till kapitlet enligt följande:

"Åland intar en särställning i Finlands statsskick, vilket speciellt framgår av lagtingets rätt att stifta lagar och att ge sitt bifall till internationella avtal. Ålands självstyrelse befästs av internationella utfästelser, framför allt av den så kallade Ålandsöverenskommelsen från 1921 mellan Finland och Sverige. Stiftandet av gällande grundlag innebar heller ingen ändring av Ålands ställning i Finlands statsskick (se RP 1/1998 s. 177, GrUB 10/1998 rd s. 32 och 33). Den första självstyrelselagen (1920) stiftades i den ordning som gäller för grundlag och sedan dess har självstyrelselagarna innehållit en bestämmelse enligt vilken lagen inte kan ändras eller upphävas på annat sätt än i grundlagsordning och med lagtingets beslut som har fattats med kvalificerad majoritet. I 120 § i grundlagen konstateras således att landskapet Åland självstyrelse enligt vad som särskilt bestäms i självstyrelselagen för Åland (1144/1991)."

Det har visat sig att det i praktiken många gånger är svårt för riksmyndigheterna att förutse vilka lagförslag som kommer att få betydelse för Åland och vilka konsekvenserna

kommer att bli för Åland. I och med att Åland har självstyrelse kan lagstiftning i riket kräva samordning mellan Åland och riket för att lagstiftningen på Åland ska fungera.

Lagstiftningen kan också påverka det ekonomiska utfallet enligt självstyrelselagens ekonomiska system fast någon sådan avsikt inte finns. Det kan krävas särreglering i rikets lagstiftning för att lagstiftningen i praktiken ska fungera i förhållande till Åland. Den åländska samhällsstrukturen är annorlunda uppbyggd än övriga Finland. De åländska kommunerna ansvarar inte för samma uppgifter som kommunerna i riket och även myndighetsstrukturen i övrigt avviker från strukturen i riket. Även strukturen i det åländska näringslivet är helt annorlunda än i övriga Finland. För att undvika problem är det därför viktigt att Ålands landskapsregering kontaktas i ett tidigt skede av lagberedningsprocessen så att förslagets konsekvenser för Åland kan utredas i god tid.

Vicelantråd

Harry Jansson

Rättschef

Michaela Slotte